

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 11 липня 2018 року академік НАН України Б.Є.Патон тепло поздоровив академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України академіка НАН України С.В.Комісаренка з ювілеєм, вручив Подяку Президії НАН України за звитяжну працю на посаді директора такої знаної наукової установи, як Інститут біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України, і побажав йому успіхів, щастя і добра.

***

Далі учасники засідання заслухали і обговорили доповідь директора Інституту відновлюваної енергетики НАН України члена-кореспондента НАН України С.О.Кудрі «Відновлювана енергетика: енергоефективність, економіка, екологія».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С.Д.Савчук, директор Інституту проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України академік НАН України Ю.М.Солонін, директор Інституту технічної теплофізики НАН України академік НАН України Ю.Ф.Снежкін, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України, директор Інституту електродинаміки НАН України академік НАН України О.В.Кириленко, заступник міністра освіти і науки України доктор фізико-математичних наук М.В.Стріха, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків, голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій при Кабінеті Міністрів України, завідувач відділу Інституту загальної та неорганічної хімії ім.В.І.Вернадського НАН України академік НАН України А.Г.Білоус.

Академік НАН України Б.Є.Патон привітав присутнього на засіданні Президії НАН України голову Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С.Д.Савчука й повідомив про заплановане підписання Угоди про співпрацю між НАН України та Держенергоефективності України, наголосивши, що відновлювана енергетика – важлива і перспективна для України галузь економіки.

Але передусім він запропонував заслухати доповідь, присвячену здобуткам науковців Академії у цій галузі. У доповіді, яку виголосив член-кореспондент НАН України С.О.Кудря, було висвітлено питання розвитку технологій використання відновлюваних джерел енергії в Україні, що набули особливого значення після її приєднання до Європейського Енергетичного

Співтовариства у 2010 році. Разом з тим НАН України почала приділяти увагу дослідженням з відновлюваної енергетики значно раніше. Так, у грудні 2003 року з метою розвитку та координації цих досліджень було створено Інститут відновлюваної енергетики НАН України. Серед здобутків цього інституту відзначалися розробки для забезпечення стабільної роботи енергосистем при використанні відновлюваних джерел, підвищення ефективності малих гідроелектростанцій. Також науковцями інституту спільно з фахівцями Держенергоефективності України було розроблено Національний план дій з відновлюваної енергетики до 2020 року, затверджений Кабінетом Міністрів України.

Для Національної академії наук України принципово важливим є налагодження тісного, довгострокового і ефективного співробітництва з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в галузі відновлюваної енергетики та багатьох інших сферах. У зв'язку з цим й було заплановано підписання відповідної Угоди, що передбачає взаємодію Академії та Агентства з багатьох важливих питань розвитку відновлюваної енергетики та енергозбереження.

Було висловлено сподівання, що Агентство дієво сприятиме залученню державних органів та провідних підприємств до використання новітніх науково-технічних розробок НАН України в цих галузях.

Потому президент Національної академії наук України академік НАН України Б.Є.Патон та голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С.Д.Савчук підписали Угоду про співпрацю між Національною академією наук України та Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України.

Підсумовуючи розгляд питання, академік НАН України Б.Є.Патон висловив впевненість, що підписання Угоди про співпрацю сприятиме встановленню між НАН України та Держенергоефективності України міцних партнерських відносин, спрямованих на впровадження результатів розробок академічних установ у виробництво, ефективну модернізацію вітчизняної економіки.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

***

Потім члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь заступника директора з наукової роботи Інституту надтвердих матеріалів ім.В.М.Бакуля НАН України доктора технічних наук С.А.Клименка «Науково-технічні проблеми механічної обробки інструментами з надтвердих матеріалів: стан та перспективи».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, заступника директора Інституту проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України академіка НАН України С.О.Фірстова, технічного директора – головного інженера АНТК «АНТОНОВ» доктора технічних наук, професора С.А.Бичкова, академіка-секретаря Відділення наук про Землю НАН України, директора Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім.М.П.Семененка академіка НАН України О.М.Пономаренка було наведено результати наукових досліджень і розробок в процесі механічної обробки деталей машин і механізмів, що важливо для створення і використання інструментів, оснащених надтвердими матеріалами. В Інституті надтвердих матеріалів ім.В.М.Бакуля НАН України традиційно виконуються роботи, спрямовані на практичне використання результатів наукових досліджень. Зокрема, в Інституті створено різальні та абразивні інструменти для механічної обробки сучасних композитних матеріалів, які дозволяють відмовитись від аналогічних поставок з-за кордону. Прикладом успішної роботи у цьому напрямі є також розроблення фінішної технології обробки виробів із загартованої сталі інструментами, оснащеними полікристалами кубічного нітриду бору.

Президія НАН України також відзначила роботи зі створення технологій відновлення деталей унікальних металургійних машин методами наплавлення та напилення й наголосила, що цю справу потрібно розвивати та розширювати, оскільки через складний економічний стан в країні послуги з відновлення існуючого обладнання матимуть значний попит на ринку. Також необхідно і надалі розвивати співпрацю в цій галузі з вітчизняними високотехнологічними підприємствами, такими як «Мотор-Січ», «Івченко-Прогрес», АНТК «АНТОНОВ», КБ «Південне», «Азовсталь».

Було прийнято проект постанови з цього питання.

***

Крім того, Президія НАН України затвердила на 2018 рік розподіл обсягів фінансування за бюджетною програмою «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень»; погодила зміни до Положення про порядок конкурсного відбору науково-технічних проектів установ НАН України; прийняла рішення про оголошення конкурсу на заміщення посади директора Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім.Я.С.Підстригача НАН України, посад директорів наукових установ Секції хімічних і біологічних наук НАН України й Відділення історії, філософії та права НАН України, а також посади директора Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України; постановила сформувати персональний склад Міжвідомчої ради з координації фундаментальних і прикладних досліджень в Україні та затвердити його в установленому порядку; розглянула питання щодо висунення кандидатур від Національної академії наук України до складу

Наукової ради Національного фонду досліджень України; схвалила результати оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України та їх підрозділів, проведеного у 2017 та I півріччі 2018 року й внесла зміни до Методики оцінювання ефективності наукових установ НАН України; визначила дату проведення наступного засідання Президії НАН України; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України